

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 21/2015-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. januára 2015 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej ŠKODA LEGAL s. r. o., Komenského 18/B, Banská Bystrica, v mene ktorej koná konateľka a advokátka JUDr. Ing. Veronika Škodová, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 6 K 48/2013 zo 4. marca 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. mája 2014 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu

ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 6 K 48/2013 zo 4. marca 2014 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

Okresný súd napadnutým uznesením zamietol návrh sťažovateľky na zrušenie uznesení schôdze veriteľov úpadcu spolu s návrhom na pozastavenie účinkov týchto rozhodnutí (uznesenie, ktorým bol jeden z veriteľov zvolený za zástupcu veriteľov, uznesenie, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľky na zvolenie zástupcu veriteľov, a uznesenie, ktorým bol zamietnutý návrh na výmenu správcu za nového správcu, pozn.), pre ich nezákonnosť spočívajúcu údajne v tom, že jednému z veriteľov boli priznané hlasovacie práva na základe uznesenia okresného súdu zo 17. februára 2014, ktoré podľa názoru sťažovateľky nemalo byť rešpektované, pretože okresný súd rozhodoval o priznaní hlasovacích práv len v rozsahu popretia veriteľom, pričom sa nezaoberal popretím pohľadávky správcom. Sťažovateľka pritom poukazovala na stanovisko [REDAKOVANÉ], ktorý je toho názoru, že súd nemá právomoc rozhodovať v rozsahu popretia pohľadávky správcom konkurznej podstaty, pretože by tým negoval popieraciú právomoc správcu konkurznej podstaty. Z uvedeného dôvodu považovala sťažovateľka rozhodnutie okresného súdu za nesprávne, nezákonné, a preto uvedené rozhodnutie súdu nemalo byť rešpektované pri stanovení počtu hlasov na schôdzi veriteľov. Okresný súd v odôvodnení svojho napadnutého uznesenia poukazoval na právny názor vyjadrený v uznesení ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 333/2012 z 1. augusta 2012, v zmysle ktorého konkurzný súd môže priznať hlasovacie práva veriteľovi takej pohľadávky, ktorá bola popretá iným veriteľom a súčasne správcom konkurznej podstaty. Rešpektujúc tento právny názor ústavného súdu okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia dospel k záveru, že správca konkurznej podstaty postupoval v súlade so zákonom, a teda že uznesenia prijaté na schôdzi veriteľov konanej 21. februára 2014 nie sú v rozpore so zákonom, preto návrh sťažovateľky v plnom rozsahu zamietol.

Sťažovateľka v sťažnosti doručenej ústavnému súdu zopakovala argumentáciu uplatnenú pre okresným súdom a namietala nezákonnosť, nepreskúmateľnosť a arbitrárnosť

napadnutého uznesenia, z ktorého vyvodzovala aj záver o porušení jej označených práv napadnutým uznesením okresného súdu.

Na základe uvedeného sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd vo veci takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na spravodlivé súdne konanie vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 04.03.2014, č. k. 6K/48/2013-208 porušené bolo.

2. Uznesenie Okresného súdu Bratislava I zo dňa 04.03.2014, č. k. 6K/48/2013-208 sa zrušuje a vec sa Okresnému súdu Bratislava I vracia na ďalšie konanie.

3. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy konania do 15 dní od doručenia tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovení § 20, § 50 a § 53 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj

návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd nie je súdom vyššej inštancie rozhodujúcim o opravných prostriedkoch v rámci sústavy všeobecných súdov. Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav, a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlniteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00, I. ÚS 17/01, III. ÚS 268/05).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd poznamenáva, že prípadné porušenie práva na súdnu ochranu podľa siedmeho oddielu druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy) a jemu porovnateľného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 dohovoru je potrebné posudzovať spoločne a niet medzi nimi zásadných odlišností.

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02). Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy, ktorý predpokladá použitie ústavne súladne interpretovanej platnej a účinnej normy na zistený stav veci.

Arbitrárnosť a zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislosti ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j.

s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Pritom uvedené nedostatky musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 ústavy. Okrem toho však arbitrárnosť rozhodnutia všeobecného súdu môže vyplývať aj z ústavne nekonformného výkladu ustanovení právnych predpisov aplikovaných na prerokúvaný skutkový prípad. Právomoc ústavného súdu konštatovať porušenie základného práva účastníka konania pred všeobecným súdom na súdnu ochranu je založená v prípade, ak dospeje k záveru, že napadnuté rozhodnutie všeobecného súdu je v rozpore s požiadavkou ústavne konformného výkladu právnych predpisov.

Súčasťou obsahu práva na spravodlivé súdne konanie je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania.

Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom (napr. I. ÚS 8/96, III. ÚS 197/02, III. ÚS 284/08). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

Podstatou námietok sťažovateľky je jej nesúhlas s výkladom v danom prípade relevantných právnych noriem okresným súdom, ktorý napadnutým uznesením zamietol návrh sťažovateľky na zrušenie uznesení schôdze veriteľov. Sťažovateľka považovala

napadnuté uznesenia schôdze veriteľov za nezákonné vychádzajúc zo skutočnosti, že pri ich prijatí boli rešpektované hlasovacie práva dotknutého veriteľa úpadcu na základe skoršieho uznesenia okresného súdu zo 17. februára 2014, ktoré sťažovateľka považovala za nesprávne a nezákonné.

Všeobecný súd musí vykladať a používať ustanovenia na vec sa vzťahujúcich zákonných predpisov v súlade s účelom základného práva na súdnu ochranu. Aplikáciou a výkladom týchto ustanovení nemožno toto ani iné základné práva obmedziť spôsobom zasahujúcim do ich podstaty a zmyslu. Z tohto hľadiska musí všeobecný súd pri výklade a aplikácii príslušných právnych predpisov prihliadať na spravodlivú rovnováhu pri poskytovaní ochrany uplatňovaným právam a oprávneným záujmom účastníkov konania (obdobne napr. III. ÚS 271/05, III. ÚS 78/07). Princíp spravodlivosti a požiadavka materiálnej ochrany práv sú totiž podstatnými a neopomenuteľnými atribútmi právnej ochrany (predovšetkým súdnej) v rámci koncepcie materiálneho právneho štátu.

Okresný súd v odôvodnení napadnutého uznesenia vychádzal zo skutočnosti, že okresný súd svojím skorším uznesením zo 17. februára 2014 súdu priznal dotknutému veriteľovi hlasovacie práva na schôdzi veriteľov, preto návrh na zrušenie uznesení schôdze veriteľov úpadcu z dôvodu, že boli akceptované aj hlasy dotknutého veriteľa, zamietol. V súvislosti s argumentáciou sťažovateľky, ktorá namietala, že okresný súd uznesením zo 17. februára 2014 sa nezaoberal podľa jej názoru relevantnou skutočnosťou, že pohľadávka dotknutého veriteľa bola popretá nielen inými veriteľmi, ale aj samotným správcom, a teda okresný súd svojím uznesením zo 17. februára 2014 prekročil svoju právomoc, keď priznal hlasovacie práva dotknutému veriteľovi úpadcu, okresný súd poukázal a citoval právny názor ústavného súdu vyjadrený v jeho skoršom uznesení sp. zn. III. ÚS 333/2012 z 1. augusta 2012 a návrh sťažovateľky zamietol ako nedôvodný.

Ústavný súd v medziach svojej právomoci preskúmal napadnuté rozhodnutie okresného súdu z hľadísk, ktoré pripúšťa ústavný prieskum súdnych rozhodnutí na základe sťažnosti podľa čl. 127 ústavy, a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie je

ústavne udržateľné a sťažovateľkine námietky svojou relevanciou neodôvodňujú zásah ústavného súdu.

V okolnostiach prípadu ústavný súd konštatuje, že okresný súd pri formulovaní svojich záverov vychádzal z právneho názoru ústavného súdu vyjadreného v jeho skoršom, citovanom uznesení. Ústavný súd nevidí dôvod na to, aby sa odchýlil od svojho skoršieho právneho názoru na danú problematiku, preto závery okresného súdu uvedené v napadnutom uznesení považuje za zlučiteľné s označenými právami sťažovateľky a v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie citovaného uznesenia ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 333/2012 z 1. augusta 2012.

Keďže ústavný súd nezistil existenciu skutočností svedčiacich o tom, že by napadnuté uznesenie okresného súdu bolo možné považovať za popierajúce zmysel práva na súdnu ochranu, a s poukazom na to, že obsahom označeného základného práva nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97), sťažnosť sťažovateľky, ktorou namietala porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením okresného súdu považujúc ho za arbitrárne, odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd bližšie nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. januára 2015